

**NİSAN 2016 VE ÖNCESİ TARİH BASKILI
OSMANLI MERKEZ VE TAŞRA TEŞKİLATI
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ**

1. Ünite 1, Sayfa 7’de “Enderun” başlıklı konunun birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kelime anlamı “iç, içeri” olan ve hükümdarın resmî ve özel hayatının içiçie geçtiği Enderun’un amiri Babüssaa-de Ağasıdır. Burası içoğlanların (gulamlar) hizmet ederek hizmet içi eğitim gördüğü bölümdür. Enderun Mektebi **II. Murad** devrinde Edirne Sarayında kuruldu. Daha sonra Fatih Sultan Mehmed Yeni Sarayda (Topkapı Sarayında) bu mektebi kurdurdu. II. Bayezid ise buna ek olarak Galatasaray’ında da devşirmeler için okul kurdu. Devşirme çocuklarının en seçkinlerinin eğitildiği Enderun Mektebinde devşirmenin kalktığı daha sonraki dönemlerde bazı önde gelen aile çocuklarının yanında devlet adamlarının köleleri de eğitim gördü.

2. Ünite 3, Sayfa 78, “Kendimizi Sınayalım Yanıt Anahtarı” 7. soru cevap şıkkı aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

7. **b** Yanıtınız yanlış ise “Tımarlı Sipâhiler” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

3. Ünite 8, Sayfa 196, “İltizam Sisteminin Yaygınlaşması” başlıklı konunun sekizinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

XVII. yüzyılda devlet, hazine gelirlerini mümkün olduğu ölçüde arttırma ilkesine (**fiskalizm**) uygun olarak, meydana gelen bütçe açıklarını gidermek üzere cizye vergisinin toplanması (1691) ve iltizamın ömür boyu hale getirilmesi için ıslahat yaptı. Gerçekten de, XVII. yüzyıl sonlarında Osmanlı maliyesinde mukataaların iltizama verilmesinde tahvil usulü yerine malikâne yani mukataaların kayd-ı hayat (yaşam boyu) şartıyla verilmesi uygulaması başladı. 1695’te başladığı kabul edilmekle birlikte kökleri daha önceye giden bu uygulama ile İkinci Viyana kuşatması sonrasında uzun yıllar yürütülen savaşların hazinede yol açtığı sorunların giderilmesi, hazinenin soluk almasının sağlanması hedeflenmiştir. Malikânecilerin *muaccele* yani peşin olarak ödedikleri bedeller acil ihtiyaçların karşılanması için kullanılacak ayrıca her yıl *mâl* adı altında ödemeler yapılacaktı. Öte yandan kısa süreli iltizamların vergi yükümlüləri açısından yol açtığı sakıncaların ortadan kaldırılması ve gelir kaynakları üzerinde, burayı üstlenen malikânecilerin uzun vadeli yatırımlar yapması hesaba katılmıştır.